

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

XXXIII. Causarum Matrimonialium judicia coram quibus, & quo ordine, ac
forma peragenda sint, constituitur. 3. Novembris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

Insignia.

stentes, ad Præposituras, ad quas quemlibet nominandi sibi jus, cui non est in aliquo hæcenus derogatum, competit; nominabit; duobus Decanis Collegiales Præbendas conferet; reliquis duobus ab honore Eleemosynariis, servata an'ianitatis regula, eas, quibus alii Milites Equites donantur, commendas, pensiones, & beneficia impertietur. Quo autem debitus honor, auctoritas, & reverentia Episcopo, & Præposito pro tempore existentibus concilietur, uterque Magnam Crucem cum Stella super Pallio, & Vestibus; Decani, ad instar Equitum Commendatariorum, Mediam, & Eleemosynarii Parvam eandem prorsus, è collo vitæ ferica cærulei coloris pendentem, quam cæteri Equites ferre solent, Crucem gestare teneantur. Quæ quidem omnia, ut præmittitur, per ipsum Carolum Albertum, in Capitulo cum unanimi Equitum Militum consensu statuta, & decreta, ut debite executioni demandentur, & imposterum firmius subsistant, ac servantur exactius, ejusdem Caroli Alberti nomine Nobis humiliter supplicatum fuit, ut in præmissis opportune providere, & de benignitate Apostolica indulgere dignaremur.

Confirmatio Apostolica.

§. 3. Nos igitur ipsum Carolum Albertum Ducem, Electorem, & Ordinis præfati Institutorem, ac Magnum Magistrum, de Catholica Religione, atque Apostolica hac Sancta Sede præclare mereri pergentem, specialibus gratiarum favoribus prosequi volentes, eumque à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi Nobis ejusdem nomine porrectis inclinatis, præmissa omnia, & singula, tenore præsentium, Apostolica auctoritate approbamus, indulgemus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, omnesque & singulos juris, & facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervernerint, supplemus, & sanamus.

Clausula, & Derogationes.

§. 4. Decernentes eandem præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Militaris Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Forma jurandi ab Ecclesiasticis præstanti.

§. 5. Cæterum earumdem præsentium tenore, ac pari auctoritate volumus, & mandamus, primum, ut Episcopus, Præpositus, Decani,

& Eleemosynarii pro tempore existentes, quippe qui Ecclesiastici Ordinis, cum in Militarem Equestrem Ordinem præfatum cooptari contigerit, votum seu jusjurandum, scilicet ut prompti semper, & quacumque oblata occasione parati sint, Sanctam Fidem Catholicam, & Apostolicam Romanam, ejusque propagationem, honoremque Deiparæ Virginis, sanguine ipso impavide contra quoscumque palam tueri, & defendere, ita concipiant, ut nullo unquam tempore iidem ad apertum bellum quibuscumque inferendum, inconsulta Apostolica hac Sancta Sede, & nonnisi de expressa ejusdem Sedis toties, quoties opus fuerit, pro eorum singulis impetranda licentia accedere teneantur: ac propterea hoc ipsum sibi in emittendo voto, ac jurejurando dicendo, expresse caveant; aliter nullum sit, & inane, ac nullius prorsus roboris, ac momenti.

Pontificalia quatenus ipsi liceat exercere.

§. 6. Deinde, ut Episcopus, & Præpositus, qui Pontificalia, ut præmittitur, sive statis, sive indictis solemnitatibus, aliisque diebus exercere, non nisi in ipsa dumtaxat Ecclesia in Ædibus Ducalibus & Electoralibus sita, & Militum Equitum dicti Ordinis Conventui assignata, quæ ab omni Ordinarii Episcopi Loci jurisdictione, ut asseritur, immunis est, atque exempta, obire debeant: in quacumque enim alia Ecclesia Pontificalia hujusmodi qualibet de de causa exerceri contigerit, nullo pacto, nisi de Ordinarii Locorum permisso, toties, quoties occasio postulaverit, sub penis juxta Canonicas sanctiones inflictis fieri liceat.

Episcopi nominatio conceditur Duci Magno Magistro.

§. 7. Tertium, ut cum Episcopus hujusmodi viam universæ carnis ingressus fuerit, idem Dux Elector, ac Ordinis præfati Magnus Magister Virum pietate, ac doctrina insignem, toties quoties id acciderit, nominet, qui, postquam omnia, & singula de more, institutoque Majorum servanda in Antistitum, sive Residentiarum, sive Titularium, ut dicitur, inauguratione, fuerint confecta, & omnino servata, ac dignus ea dignitate repertus fuerit, in Episcopum inauguretur.

Dat. die 6. Oct. 1741.

Datum in Arce Gandulphi Albanensis Diocesis sub Annulo Piscatoris die VI. Octobris MDCCXLI. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

D. Cardinalis Passionensis.

Causarum Matrimonialium judicia coram quibus, & quo ordine, ac forma peragenda sint, constituitur.

XXXIII.

BENEDICTUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

DEI miseratione, cujus judicia incomprehensibilia sunt, & via investigabiles, in suprema Ecclesiæ specula immerentes constituti, ut super universum Dominicum gregem excubias sedulo agamus, ad commissum Pastoralis officii munus pertinere dignoscimus, subnascentes ex infernalis hostis astutia, & hominum malitia, abusus, quibus & animarum salutis pernicies, & Sacramentis Ecclesiæ injuria inferitur, radicitus evellere, & potestatis Nobis desuper tradita operam interponere, ut & humana cohibeatur temeritas, & veneranda Divinæ Legis servetur auctoritas.

Procemium.

§. 1. Siquidem Matrimonii fœdus a Deo institutum, quod, & quatenus naturæ officium est, pro educandâ proli studio, aliisque Matrimonii bonis servandis, perpetuum, & indissolubile esse convenit; & quatenus est Catholice Ecclesiæ Sacramentum, humana præsumptione

Matrimonium jure naturali, & Divino indissolubile.

dissolvi

diffolvi non posse, Saluator ipse ore suo pronuntiavit, dicens: *Quod Deus coniunxit, homo non separet*: ad aures Apostolatus nostri pervenit, in quibusdam Ecclesiasticis Curis inconsulta nimis Judicium facilitate infringi, & temere, atque inconsiderate de eorundem Matrimoniorum nullitate latis sententiis, potestatem Conjugibus fieri transendi ad alia vota. Quos sane improvidos Judices humanae naturae conditione, & voce ipsa quodammodo admoneri oportebat, ne tam praecipiti audacia Sanctum Matrimonii nexum frangerent, quem perpetuum, atque indissolubilem primus humani generis Parens praemonuit, inquit: *Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea*: Et illud additum est: *Quamobrem relinquet homo Patrem suum, & Matrem, & adheret uxori suae, & erunt duo in carne una.*

§. 2. Hujusmodi autem abolenda pravitatis notitia diversis ex partibus Nobis delata est, atque etiam indicata sunt exempla nonnullorum Virorum, qui post primam, & secundam, ac tertiam, quam duxerant, uxorem, ob nimiam Judicium praecipitiam in nullitate Matrimoniorum declaranda, adhuc illis primis uxoribus superstitibus, ad quartas contrahendas nuptias devenerant; & similiter feminarum, quae post primum, secundum, & tertium maritum, quarto etiam, illis quoque viventibus, se junxerant, non sine pusillorum scandalo, & bonorum omnium detestatione, qui sacra Matrimonii vincula ita contemni, & temere perfringi dolebant. Nos autem, his intellectis, gravi affectu dolore, intimo animo ingemimus, & non praetermissimus Apostolicae nostrae sollicitudinis partes in Domino adimplere. Siquidem primo Pontificatus Nostri Anno ad Episcopos illarum Partium, in quibus praedicta acciderant, plenissimis datis literis, graviter conquesti sumus de hujusmodi pravitata, quae in Ecclesia Dei tolerabatur, & ad eam abolendam eorum animos erigere, & pastorem zelum accendere curavimus: quod etiam egimus cum aliis aliarum Regionum Episcopis, ubi hujusmodi pravum dirimendorum Matrimoniorum usum irrepisse cognovimus.

§. 3. Verum Nobis responsum est, id saepe contingere partim ex culpa illorum Judicum, quibus, vel in prima instantia, cum Causa coram Judice Ordinario ex aliqua legitima causa cognosci nequit, vel in secunda, cum in partibus nullus adest Judex, ad cuius Tribunal Causa in gradu appellationis devolvatur, vel si adest, iusta de causa coram eo disceptari nequit, Causae Matrimoniales hujusmodi a Sede Apostolica committuntur; qui vel ob incertiam, vel ob malam voluntatem, proclives sunt ad Matrimonia dissolvenda, atque eadem Matrimonia, levi, vel etiam nullo habito examine, irrita, ac invalida declarant: partim etiam ex facto Conjugum super nullitate suorum Matrimoniorum litigantium; cum frequenter unus tantum eorum, qui dissolutionem Matrimonii postulat, in iudicio compareat, & Sententiam, nullo contradicente, secundum sua vota obtentam, ad alias nuptias convolat; vel ambobus Conjugibus in iudicium venientibus, altero, qui pro Matrimonio, altero vero, qui contra agit, Sententiam de nullitate Matrimonii prolatam, nullus est, qui ad superiorem Judicem appellationem interponat; vel quia litigantes in specie quidem discordes, re vera inter se concordes sunt, & invicem colludentes, contractum Matrimonium dissolvi cupiunt; vel quia Pars, quae pro validitate Matrimonii stabat, ejusque nullitatem acriter contra adversarium impugnabat, lata a Judice Sententia contra Matrimonium, mutat voluntatem, vel pecunia sibi ad sumptus litis non suppetente, vel aliis deficientibus auxiliis ad litigandum necessariis, & inceptum

opus, ac Causam post primam Sententiam deferit: Quo fit, ut deinde ambo Conjuges, vel unus eorum, ad aliud contrahendum Matrimonium se conferat.

§. 4. Quod autem ad Judices pertinet, quibus extra Romanam Curiam pro Litigantium commoda causa Matrimoniales committuntur, paternam illam vigilantiam, qua de iustitia unicuique integrè sapienterque administranda solliciti esse debemus, encyclicis Literis ad Venerabiles Fratres Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos scriptis vicesima sexta Augusti anno secundo Pontificatus Nostri, providere curavimus, in quibus ea praescripsimus, quae Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini decretis consona, si diligenter, ut speramus, serventur, in posterum Causa non nisi personis congrua juris peritia, & necessario probitatis, spectataque fidei munitis praesidio committentur. Insuper ad ea, quae in iisdem encyclicis literis constituta sunt, id etiam in praesenti adjungimus: Quod, quamvis Concilii Tridentini Decretum, quo causa Matrimoniales substracta fuerunt Decani, Archidiaconi, & aliorum inferiorum iudicio, & Episcoporum tantum examini, & jurisdictioni reservata, dumtaxat procedat de Archidiaconi, Decanis, aliisque inferioribus, qui in eadem Dioecesi constituti, vel privilegio aliquo, vel praescriptione, saltem in visitatione, Causarum Matrimonialium cognitionem sibi adrogabant; ac idcirco minime oblit commisionibus, quae, pro iisdem causis matrimonialibus definiendis, a Sede Apostolica alicui eorum in secunda instantia fierent: nihilominus praecipimus, ac mandamus iis, ad quos hujusmodi Commissionum, seu Delegationum expediendarum cura pertinet, ut in futurum causarum matrimonialium cognitionem non committant nisi Episcopis, praesertim vicinioribus, vel si nullus sit Episcopus, cui ex legitima causa commode committi possit, tum commissio, & delegatio dirigatur uni ex iis, qui, secundum ordinem, & modum a Nobis in praefatis encyclicis Literis praescriptum, pro Judice idoneo ab Episcopo cum consilio sui Capituli nominatus fuerit.

§. 5. Quod vero ad ordinem, & seriem iudiciorum in causis matrimonialibus pro debita, & congrua earum terminatione, servandum spectat; motu proprio, certa scientia, ac matura deliberatione Nostri, deque Apostolicae potestatis plenitudine hac Nostra in perpetuum valitura sanctione constituimus, decernimus, ac jubemus, ut ab omnibus, & singulis Locorum Ordinariis in suis respective Dioecibus persona aliqua idonea eligatur, & si fieri potest, ex Ecclesiastico cœtu, juris scientia, pariter & vita probitate praedita, quae Matrimoniorum Defensor nominabitur, cum facultate tamen eam suspendendi, vel removendi, si iusta causa adfuerit, & substituendi aliam aequè idoneam, & iisdem qualitatibus ornatam: quod etiam fieri poterit, quotiescumque persona ad Matrimoniorum defensionem destinata, cum se occasio agendi obtulerit, erit legitime impedita.

§. 6. Ad officium autem Defensoris Matrimoniorum hujusmodi, ut supra electi, spectabit, in iudicium venire, quotiescumque contigerit, matrimoniales causas super validitate, vel nullitate coram legitimo Judice disceptari, eumque oportebit in quolibet actu iudiciali citari, adesse examini testium, voce & scriptis Matrimonii validitatem tueri, eaque omnia deducere, quae ad Matrimonium sustinendum necessaria censentur.

§. 7. Et demum Defensoris hujusmodi persona,

Pontificis providentia circa commisiones causarum ad partes.

Causae Matrimoniales non nisi Episcopis, & his deficientibus, Judicibus Synodal. committendae.

Defensor Matrimoniorum in singulis Dioecibus eligatur.

Defensoris officia.

Idem semper adit iudicio.

Excessus abusu, in consuetudinibus admittendis.

Causae, quibus tribuitur hujusmodi pravitata.

sona, tanquam Pars necessaria, ad iudicii validitatem, & integritatem censeatur, semperque adfit in iudicio sive unus ex Conjugibus, qui pro nullitate Matrimonii agit, sive ambo, quorum alter pro nullitate, alter verò pro validitate in iudicium veniant. Defensor autem, cum ei munus huiusmodi committetur, iuramentum præstabit fideliter officium suum obeundi, & quotiescumque contigerit, ut in iudicio adeste debeat pro alicuius Matrimonii validitate tuenda, rursus idem iuramentum præbebit: quæcumque verò, eo non legitime citato aut intimato, in iudicio peracta fuerint, nulla, irrita, cassâ declaramus, ac pro nullis, cassis, ac irritis haberi volumus, perinde, ac si citata, & intimata non esset ea Pars, cuius citari intererat, & quam, juxta legum, & canonum præscripta, ad legitimam iudicii validitatem, citari, aut intimari omninò necessarium erat.

Juramentum præstet.

Et citetur in omnibus actibus.

Non appellabit à Sententia pro validitate Matrimonii prolata.

Contra, si pro invaliditate pronunciatum fuerit.

Post unicam Sententiam, sive appellatum sit, sive non nemini liceat ad alia vota transire.

Sub pœnis contra Poligamos statutis.

Defensoris officia eadem in secunda instantia.

Illius electio ad quem spectet.

§. 8. Cum igitur coram Ordinario, ad quem causas huiusmodi cognoscere pertinet, controversa aliqua proponetur, in qua de Matrimonii validitate dubitabitur, & existentibus in iudicio, vel uno ex Conjugibus, qui pro nullitate Matrimonii, vel ambobus, quorum alter pro validitate, alter verò pro nullitate actionem intendat, Defensor Matrimonii partes omnes officii sui diligenter adimpleat. Itaque si à Judice pro Matrimonii validitate iudicabitur, & nullus sit, qui appellet, ipse etiam ab appellatione se absteat; idque etiam servetur, si à Judice secundæ instantiæ pro validitate Matrimonii fuerit iudicatum, postquam Judex primæ instantiæ de illius nullitate Sententiam pronunciaverat; sin autem contra Matrimonii validitatem Sententia feratur, Defensor inter legitima tempora appellabit adhærens Parti, quæ pro validitate agebat; cum autem in iudicio nemo unus sit, qui pro Matrimonii validitate negotium insistat, vel si adsit, lata contra eum Sententia, iudicium deseruerit, ipse ex officio ad superiorem Judicem provocabit.

§. 9. Appellatione à prima Sententia pendente, vel etiam nulla, ob malitiam, vel oscitantiam, vel collusionem Defensoris, & Partium, interposita, si ambo, vel unus ex Conjugibus novas nuptias celebrare ausus fuerit, volumus, ac decernimus, ut non solum serventur, quæ adversus eos, qui Matrimonium contra interdictum Ecclesiæ contrahunt, statuta sunt, præsertim, ut invicem à cohabitatione separentur, quoadusque altera Sententia super nullitate emanaverit, à qua intra decem dies non sit appellatum, vel appellatio interposita defersa deinde fuerit; Sed ulterius ut contrahens, vel contrahentes Matrimonium huiusmodi, omnibus pœnis contra Poligamos à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis constitutis, omninò subjaceant, quas in eos, quatenus opus sit, motu, scientia, ac potestate simili rursus statuimus, decernimus, ac renovamus.

§. 10. Posteaquam verò, appellationis beneficio, ad alterum Judicem causa in secunda instantia delata fuerit, omnia, & singula quæcumque coram Judice in prima instantia servanda præfinita fuerunt, etiam coram altero in secunda exactè, ac diligenter custodientur, citato in quolibet iudicii actu Defensore matrimonii, qui voce, & scripto matrimonii validitatem strenuè, ac pro viribus tuebitur. Et si Judex in secunda instantia fuit Metropolitanus, aut Sedis Apostolicæ Nuncius, aut Episcopus vicinior; Matrimonii Defensor sit, qui ab ipsis fuerit deputatus, quemadmodum ipsis deputare mandamus, ut quæ à Nobis superius constituta sunt, peragere possit; si autem Judex in secunda instantia erit Judex Commissarius, cui à Sede Apostolica causa cognitio demandata sit, & qui Tribunal, & jurisdictionem ordinariam non ha-

beat, & propterea careat Defensore Matrimonii, volumus, ut illo Defensore Matrimonii utatur, qui constitutus fuerit ab Ordinario, in cuius Diœcesi causam cognoscet, etiam si idem Ordinarius sit, qui primam Sententiam in eadem causa pronunciaverit.

§. 11. Instructo autem in hunc modum iudicio, si secunda Sententia alteri conformis fuerit, hoc est, si in secunda, æquè ac in prima, nullum, ac irritum matrimonium iudicatum fuerit, & ab eâ Pars, vel Defensor pro sua conscientia non crediderit appellandum, vel appellationem interpositam prosequendam minimè censuerit; in potestate, & arbitrio Conjugum sit novas nuptias contrahere; dummodo alicui eorum, ob aliquod impedimentum, vel legitimam causam id vetitum non sit. Potestas tamen post alteram Sententiam conformem, ut supra, Conjugibus facta intelligatur, & locum habeat, salvo semper, & firmo remanente jure, seu privilegio causarum matrimonialium, quæ ob cuiuscumque temporis lapsum nunquam transeunt in rem iudicatam; sed si nova res, quæ non deducta, si ignorata fuerit, detegatur, resumunt, & rursus in iudiciale controversiam revocari. Quod si à secunda Sententia super nullitate, vel altera Pars appellaverit, vel huiusmodi sit, ut ei, salva conscientia, Defensor Matrimonii acquiescendum non putet, vel quia sibi videtur manifestè injusta, vel invalida, vel quia fuerit lata in tertia instantia, & sit revocatoria alterius præcedentis super validitate in secunda instantia emanatæ, volumus, ut, firma remanente utrique Conjugi prohibitione ad alias transeundi nuptias, quas si contrahere ausi fuerint, pœnis, ut præfertur, à Nobis constitutis subesse decernimus, causa in tertia, vel quarta instantia cognoscatur, servatis diligenter omnibus, quæ à Nobis in prima, & secunda instantia demandata fuerunt, nempe, in quolibet iudiciali actu, citato, & audito Defensore matrimonii, qui à Judice tertiæ instantiæ deputatus fuerit.

§. 12. Defensor autem Matrimonii, quem ad munus suum gratis obeundum pro amore Dei, & proximi utilitate, & Ecclesiæ reverentia, in Domino exhortamur, si operam suam sine mercede, aut salario, aliqua ex causa exhibere recusaverit, ab ipsius Causæ Judice ei constituatur, & ab ea Parte, quæ pro validitate Matrimonii agit, si ipsi facultas sit, solvatur; sin minus, à Judice primæ, vel secundæ, vel tertiæ instantiæ respectivè subministrabitur, qui pecunias ex multis suorum Tribunalium redactas, vel redigendas, & in opera pia erogandas, in huiusmodi sumptus infumere poterunt. Cum verò Judices causæ erunt Judices Commissarii, qui neque forum habent, & consequenter neque pecuniam ex multis collectam, volumus, ac mandamus, ut Defensori Matrimonii satisfiat ex pecunia multarum illius Episcopi, in cuius Diœcesi Judex Commissarius, juxta Sedis Apostolicæ mandatum, iudicium exercebit.

§. 13. Hactenus quidem quoad Causas Matrimoniales, quæ extra Romanam Curiam pertractantur: Quoad Causas verò, quæ Romæ disceptandæ sunt, cum earum cognitio in prima instantia ad S. R. E. Cardinalem in præfata Urbe, ejusque Suburbis, & Districtu Vicarium nostrum in Spiritualibus pro tempore spectet; mandamus, ac jubemus, ut omnia, & singula, quæ in aliis causis extra Romanam Curiam pertractandis præscripta fuerunt, nempe ut iudicium peragatur, citato, & audito Defensore Matrimonii ab eodem Cardinali Vicario deputato, aliaque, ut supra, omninò serventur: Tum etiam in aliis causis, quæ in prima instantia, ex consensu Partium, vel in secunda, per appellationem ad Sedem Apostolicam, omisso medio,

Novas nuptias contra here liceat post duas conformes, nisi appellatum sit;

Vel alias Prohibitum;

vel nisi alii novi detegatur.

Appellatio semper suspendit executionem.

Et in quavis instantia idem Ordo servandus.

Salarium Defensori volenti, a quo, & unde constitui debeat.

Eadem omnia serventur in Romana Curia.

Defensoris
electio ad
quem ibi
pertineat.

Iterum
examen Cau-
se semper
necessarium.

Coram qui-
bus respecti-
ve facien-
dum sit.

Instantiæ
pro dispen-
satione Ma-
trimonii ra-
ti, & non
consumm., nõ
recipiuntur,
absque re-
missione Põ-
tificis.

Nec absque
ejus Oraculo
definiuntur.

Perpetuus
presertim
vigor, sub-
lata &c.

interpositam, vel in tertia, Romam deferuntur; quas omnes judicari volumus, vel in Congregatione S. R. E. Cardinalium super interpretatione, & executione Concilii Tridentini, vel in causarum Palatii nostri Auditorio, dummodo Nobis, & Romano Pontifici pro tempore iustis ex causis non videatur particularis Congregatio S. R. E. Cardinalium, vel Romanæ Curie Prælatorum deputanda. Cum autem causa super Matrimonii nullitate ageretur in dicta Congregatione S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, Defensor Matrimonii à Cardinali Præfecto ejusdem Congregationis, si verò in Palatii nostri Auditorio, ab Auditore Decano præfati Tribunalis, si demum in Congregatione particulari, à Persona ejusdem Congregationis digniore deputetur.

§. 14. Unica quidem resolutio pro nullitate Matrimonii emanata, si causa in Congregatione Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, vel in Congregatione particulari deputatâ cognoscatur, & similiter in Palatii nostri Auditorio, unica Sententia super eadem nullitate pronunciata minime sufficiat ad tribuendam liberam Conjugibus facultatem novas nuptias contrahendi. Sed, si causa in præfata Congregatione Cardinalium Tridentini Concilii Interpretum introducta fuerit, rursus in eadem, ad Defensoris Matrimonii instantiam, reproponatur; Si verò Congregationi particulari commissa fuerit, ad petitionem ejusdem Defensoris, altera etiam particularis Congregatio deputabitur; Si verò in Palatii nostri Auditorio judicata sit, à præfato Defensore appellatione interposita, ab aliis Auditoribus juxta ordinem in gyrum, seu turnum definiatur; Si autem causa universo Tribunali commissa fuerit, ab omnibus Auditoribus rursus examinabitur: nolentes omnino, ut ullo in casu Matrimonii vinculum dissolutum censeatur, nisi duo judicata, vel resolutiones, aut Sententiæ penitus similes, & conformes, a quibus neque Pars, neque Defensor Matrimonii crediderit appellandum, emanaverint. Quod si secus factum fuerit, & novum initum Matrimonium, nostræ voluntatis hujusmodi transgressores pœnis à Nobis, ut supra, statutis submittantur.

§. 15. Et quoniam sæpe apud Sedem Apostolicam preces porrigi solent pro dispensatione Matrimonii rati, & non consummati, quæ ut plurimum pro voto consultivo ad Congregationem S. R. E. Cardinalium Concilii Interpretum, vel nonnunquam ad aliquam Congregationem particularem deputatam, à Romanis Pontificibus pro tempore remitti solent; ut hujusmodi instantiæ ordine, ac ritè procedant, volumus, ac mandamus, ut simplex libellus Nobis, vel Romano Pontifici pro tempore exhibeatur, in quo plena, & accurata totius facti species contineatur, causæque omnes in eo exprimantur, quæ ad obtinendam petitam dispensationem conducere posse à supplicante censentur ut Romanus Pontifex, eo lecto, & maturè considerato, secum deliberare possit, an petitionem rejiciat, vel ejus examen alicui ex dictis Congregationibus committat; à qua posteaquam suum votum consultivum editum fuerit, à Secretario ejusdem Congregationis totius negotii ferries exactè Romano Pontifici pro tempore referatur, qui pro sua prudentia judicabit, an Congregationis Resolutio sit approbanda, vel potius totius causæ examen alteri Congregationi, vel Tribunali, prout eidem Pontifici videbitur, rursus committendum.

§. 16. Demum volumus, ac decernimus, easdem præfatas literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, & per om-

nia plenissime, & inviolabiliter observari. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & S. Sedis Nuntios, aliove quolibet quacumque præminencia, & potestate fungentes, & sancturos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiti debere; ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus verborum, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus in genere, vel in specie, seu aliis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu, quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma in illis tradita observata eidem præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad permissorum effectum, hac vice dumtaxat expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 17. Volumus autem, ut præfatas Literas in valvis Ecclesiæ Lateranensis, & Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ de Urbe, ut moris est, publicentur, & affigantur, sicque publicatæ, & affixæ, omnes, & singulos, quos illa concernunt, perinde ardeant, & afficiant, ac si unicuique eorum nominatim, & personaliter intimatæ fuissent; quodque earumdem præsentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quam extra illud ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostri decreti, statuti, constitutionis, prohibitionis, revocationis, annulationis, declarationis, mandati, ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo primo, tertio nonas Novembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

D. Cardinalis Passionensis.

X. Sub-Datarius.

VISA DE CURIA.

N. Antonellus.

Loco ✕ Plumbi.

J. B. Eugenius.

Publicat. die 29. ejusdem Mensis, & Anni.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

Publicatio-
nis effectus,
& exemplorum
auctoritas.

Sanctio.

Dat. die 3.
Nov. 1741.